

RADIONICA

Javni medijski servisi i komercijalne TV stanice

PREDMET: Građansko vaspitanje

PRIPREMA ZA ČAS RAZRED-IV

NASTAVNA TEMA: Mediji

NAZIV NASTAVNE JEDINICE: Javni i komercijalni servisi

AUTORKA: nastavnica Jelena Kolundžija, Druga ekonomska škola, Beograd

Planirani ciljevi časa:

- Upoznati učenike sa pojavom i odlikama javnog i komercijalnog servisa.
- Unaprediti znanja učenika o razlikovanju značaja i funkcija javnog servisa u odnosu na komercijalne televizije.
- Razvijati i unapređivati medijsku kulturu učenika; nastojati da kroz sadržaj radionice učenici umeju da prepoznaju posebnosti javnog servisa i komercijalnih televizija, da njihove programske šeme posmatraju kritički i na objektivan način.

Ključni pojmovi planirani za obradu na času:

pojam	opis pojma
Javni servis	Medijski sistem koji je osnovan od javnosti, kontrolisan od javnosti i finansiran od javnosti. U službi je javnosti, finansira se iz javnih prihoda. Ima ulogu da informiše, obrazuje i zabavi.
Javni servis RTS	Od 2002. godine RTS se počeo transformisati od državnog preduzeća u javni servis građana.
Komercijalne TV	Televizije koje imaju za cilj profit. Opređeljuju se da im je primarna funkcija zabava pa onda sve ostalo. Kao i javni servis, u obavezi je da poštuje zakonodavstvo u oblasti medija.

POTREBAN MATERIJAL

Tabla i kreda. Fotokopije i original Tv programa jednog radnog dana i jednog dana vikenda četiri domaće televizije-obavezno RTS1 i RTS2 i dve komercijalne televizije po izboru nastavnika ili đaka.

Nastavni listići za svaku grupu.

UVODNI DEO ČASA - trajanje 10 minuta

Očekivani ishodi rada u ovoj nastavnoj situaciji:

- Učenici će nabrojati nekoliko domaćih TV stanica i naglasiti koje su komercijalne a koja ima funkciju javnog servisa i zašto.

Metode/tehnike:

- Rukovođeni dijalog

Opis nastavne situacije. Aktivnosti nastavnika i učenika:

1. Nastavnica uvodi učenike u temu radionice postavljajući im sledeća pitanja:
2. Nabrojte domaće televizije koje pratite.
3. Zašto pratite baš te televizije? Šta vas posebno privlači u njihovom programu?
4. Koliko u proseku dnevno provedete uz televizijski program?
5. Promislite: Koja je razlika između programskih sadržaja RTS1 i RTS2 s jedne strane, i npr, TV Pinka i PRVE televizije sa druge strane?

Očekivani odgovori su:

1. TV Pink, RTS 1 i 2, B92. TV PRVA ...
2. Zabavni program, muzički, informativni, politički, sport.
3. (Poznajući učenike mislim da će odgovoriti sledeće:) Od dva sata pa više.
4. RTS1 i RTS2 su javni servis građana tj profit im nije glavni cilj a ostale televizije su komercijalne i motiv rada im je profit.

RTS 1 RTS 2	PINK, PRVA
<ul style="list-style-type: none">- više vesti- mešavina zabavnog programa i vesti- sport (prenosi utakmica, vesti iz sporta)- sve oblasti javnog života- zabavni sadržaji- obrazovni sadržaji (iz oblasti istorije, umetnosti, arhitekture, narodne tradicije, putopisi, ekologija, klasične muzike, kulinarstva..)- program namenjen deci- programi namenjeni pojedinim društvenim grupama (poljoprivrednicima, studentima, učenicima, penzionerima...)	<ul style="list-style-type: none">- manje vesti- više zabavnog programa, posebno muzičkog- mnogo reklama- mnogo serija- mnogo filmova- opuštenija atmosfera, oslovljavanje sa ti..- česti gosti televizije su estradne ličnosti

GLAVNI DEO ČASA- trajanje 30 minuta

Očekivani ishodi rada u ovoj nastavnoj situaciji:

- Učenici će znati koje su karakteristike javnog servisa a koje odlike komercijalnih televizija.
- Učenici će znati koji programski zahtevi važe za obe vrste televizija.
- Upoređujući program domaćeg javnog servisa sa druge tri komercijalne televizije učenici će imati uvid u značaj i kvalitet javnog servisa u odnosu na komercijalne televizije.

Metode rada/tehnike:

- Grupni rad sa nastavnim listićima
- Prezentacija

Opis nastavne situacije. Aktivnosti nastavnika i učenika:

Nastavnica podeli učenike u četiri grupe (4-5 učenika) i svaka grupa dobije jednak broj listića sa odlikama javnog servisa i komercijalnih televizija. Imaju zadatak da te listiće svrstaju u tri grupe.

Prva grupa listića-odlike javnog servisa.

Druga grupa listića-odlike komercijalne televizije.

Treća grupa listića-odlike koje su zajedničke i za jedne i za druge.

Nastavni listići su sledeće sadržine:

Prva grupa:

1. Visok nivo kvaliteta programa, u ponudi ne sme da bude banalnosti i niskog ukusa
2. Ima široku lepezu ponude i da zadovolji potrebe raznih društvenih grupa
3. Pokriva celu teritoriju države
4. Ima programe za manjiske zajednice i ranjive grupe građana
5. Finansira se novcem poreskih obveznika tj. građana
6. Faktor je demokratizacije društvenih odnosa
7. Odgovara za svoj rad svim građanima
8. Pravi kvalitetan obrazovni, naučni, kulturni program, ne sme da vrši diskriminaciju ni jedne grupe

Druga grupa:

1. Dominacija spektakla
2. Profitni motiv potisnuo je kvalitet
3. Nude građanima ono što žele, a ne ono što im je potrebno da znaju
4. Izbegavanje ozbiljnih tema, podilaženje najnižem ukusu
5. Podstiču pasivnost kod publike
6. Ruše vezu između privatnog i javnog

Treća grupa:

1. Objektivnost, istinitost i profesionalnost
2. Proverenost informacija i pravovremeno informisanje
3. Zabrana reklamiranja pornografije
4. Zabrana reklamiranja oružja, lekova na recept, duvana i alkohola

Učenici po grupama prezentuju kako su uradili. Nastavnica pita ima li nekih nejasnoća i da li neko želi da prokomentariše neko svoje zapažanje, jer prelaze na sledeći kratak praktičan rad analize programske šeme četiri televizije.

Nastavnica formiranim grupama podeli programsku satnicu od po dva dana određene televizije.

Prva grupa razmatra program RTS1;

Druga grupa RTV Pink;

Treća grupa TVB92;

Četvrta grupa RTS2.

Učenici imaju zadatak da označe emisije koje ne spadaju u zabavni program već u obrazovni, edukativni npr. o zdravlju, geografiji, zatim dečiji program, verski program, reportaže, emisije o društvu, ekonomiji, emisije za osobe sa invaliditetom. Ukoliko učenici nisu sigurni gde spada neka emisija zovu nastavnicu za pomoć.

Nastavnica kaže učenicima da ukratko referišu po grupama kojih sadržaja ima najviše.

Koji sadržaji su najmanje zastupljeni?

Koji sadržaji im nedostaju, a kada bi ih bilo sigurno bi ih gledali?

Nastavnica daje napomenu da su radili kratak primer, ali da to nije sasvim reprezentativno jer nisu posmatrali celokupan program.

ZAVRŠNI DEO - trajanje 5 minuta

Očekivani ishodi rada u ovoj nastavnoj situaciji:

- Učenici će sumirati znanja o javnom servisu i komercijalnim televizijama četvrta grupa

○

Metode rada/tehnike:

- Sumacija
- Evaluacija

Opis nastavne situacije. Aktivnosti nastavnika i učenika:

Nastavnica zamoli učenike da joj ukratko kažu šta su naučili na današnjoj radionici.

Očekivani odgovor je da javni servis nema funkciju stvaranja profita već informisanje i obrazovanje svojih građana, a da to postiže pravljenjem dobrog programa koji prosvetljuje građane i tretira ih kao misleća bića. Sa druge strane komercijalne televizije prave niže razredni program jer na tržištu opstaju samo ako kvalitet podrede kvantitetu.

Evaluacija će se obaviti tako što će predstavnici svake grupe u dogovoru sa grupom oceniti radionicu brojem podignutih prstiju, jer za neku detaljniju ocenu i nema vremena.

Korišćen materijal:

1. Predavanja prof. R. Veljanovskog i negovi tekstovi za obrađenu temu sa Specijalističkog kursa
2. Politikina TV Revija
3. Zakon o medijskim javnim servisima, Službeni glasnik br. 83/14 od 5. avgusta
4. Zakon o javnom informisanju u medijima, Službeni glasnik br. 83/14 od 5. avgusta
5. Zakon o elektronskim medijima, Službeni glasnik br. 83/14 od 5. avgusta 4

Napomena za nastavnike:

Radionica je veoma sadržajna ali može da se ispoštuje predviđeno vreme.

Od ove radionice moguće je napraviti i dve ukoliko se proširi diskusija novim pitanjima. Takođe, možete uneti novinu da analizirate i programsku šemu TV Vojvodine 1 i TV Vojvodine 2. Time unosite i dimenziju multikulturalnostu u čitanje medijskog sadržaja i proširivanje uloge medija na održavanje multikulturene tolerancije i podržavanje društva različitosti.

Za više informacija o samoj radionici možete se obratiti autorki Jeleni Kolundžiji na emali: jelena.matic1974@gmail.com